

คู่มือป้องกัน

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ ทับซ้อน

Conflict of Interest

จัดทำโดย กลุ่มนโยบายและแผนงาน
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่

คำนำ

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาสากลที่ทุกประเทศให้ความสำคัญ สำหรับประเทศไทยได้พยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการบูรณาการทุกภาคส่วนให้เล็งเห็นถึงภัยร้ายที่ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีเป้าประสงค์ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างทัน่วงทีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่นๆในประเทศไทย โดยมีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อใช้เป็นกลไกในการป้องกันการทุจริตและการกระทำที่เอื้อต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ในภาครัฐ ประกอบกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงาน เพื่อยกระดับไปสู่องค์กรคุณธรรม

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ได้จัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจความตระหนักให้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ผลประโยชน์ทับซ้อนภายในองค์กร เพื่อนำสู่การปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใสสุจริต ลดระดับการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลโดยได้รวบรวมหลักการและแนวคิดพร้อมทั้งกรณีตัวอย่างและข้อเสนอแนวทางนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อลดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้หมดสิ้นไปในที่สุด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารข้าราชการเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นที่ไปด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริต และสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

กลุ่มนโยบายและแผนงาน
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่
พฤษภาคม ๒๕๖๓

พระบรมราโชวาท

"...คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่
มักง่ายไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้
ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่
ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ..."

กระแสพระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๒. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
๓. รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน ๙ รูปแบบ	๓
๔. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน	๕
๕. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน	๘
๖. การกำหนดมาตรการ เพื่อป้องกัน หรือควบคุมความเสี่ยง หรือลดความเสี่ยง อันอาจเกิดจากการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวมในหน่วยงาน	๙
๗. กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวกับการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๓
๘. กรณีตัวอย่าง	๑๗
๙. ช่องทางการแจ้งเบาะแสของหน่วยงาน	๑๙
๑๐. บรรณานุกรม	๒๐

ความหมาย

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) หมายถึง สถานการณ์ หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนาซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันทั่วไปโดยไม่เห็นว่าเป็นความผิด เช่น การรับสินบนการจ่ายเงินใต้โต๊ะ การจ่ายเงินตอบแทนเพื่อให้ตนเองได้เลื่อนตำแหน่ง ตัวอย่างมีพบเห็นได้มากในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ แบบนี้เป็นกรณการกระทำผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ แต่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องเป็นหลัก

ทั้งนี้ องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) นิยามคำว่า Conflict of Interest ของเจ้าหน้าที่รัฐว่า หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวที่สามารถส่งผลทำให้การทำงานที่บิดเบือนไป ผลประโยชน์ส่วนตัวที่อ้างถึงนี้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปตัวเงินเสมอไป

ลักษณะและองค์ประกอบของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

จากความหมายของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม สามารถจำแนก ลักษณะและองค์ประกอบของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ได้ดังนี้

๑. ต้องมีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้น ๆ มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมอยู่
๓. บุคคลนั้น ๆ จะเป็นบุคลากรในภาครัฐ หรือภาคเอกชนก็ได้
๔. ประโยชน์ส่วนตนนั้น อาจจะเป็นประโยชน์ในเชิงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้
๕. ประโยชน์ส่วนตนนั้น หมายความว่ารวมถึงประโยชน์ของบุคคลอื่นที่ถือว่าเป็นประโยชน์ส่วนตนด้วย
๖. การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มิได้หมายความว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันเสมอไป
๗. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยหลักการพื้นฐานเป็นเรื่องศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม
๘. ความผิดเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์อาจเป็นได้ทั้งการกระทำที่เป็นความผิดในตัวเอง หรือเป็นความผิดเพราะกฎหมายห้ามก็ได้

“ปัจจัยที่ทำให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม”

๑. บุคคลดำรงตำแหน่งของรัฐที่ต้องรับผิดชอบต่อประโยชน์สาธารณะ
๒. เกิดภาวะผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาแทรกแซงการตัดสินใจหรือการใช้ดุลยพินิจ
๓. เกิดการตัดสินใจเพื่อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลเสียและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในทุกมิติ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพหุมิติชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย มุ่งเน้นการบริหารจัดการในภาครัฐ ที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้มาตรฐานสากล

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interest) เกิดขึ้นได้กับบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน เป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ปัญหาคอร์รัปชัน หน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นต้องป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ภายในองค์กรก่อนที่ปัญหานั้น จะทำลายชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือที่ประชาชนมีต่อหน่วยงานภาครัฐ กลไกสำคัญในการป้องกันการทุจริต และส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตเชิงบวกในภาครัฐให้แก่ระบบราชการไทย คือ “ระบบคิด” ระบบการคิดที่ไม่สามารถแยกเรื่องผลประโยชน์ส่วนบุคคลออกจากผลประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างชัดเจน การเห็นแก่ผลประโยชน์ของพวกเขาพ้องสำคัญกว่าผลประโยชน์ของประเทศชาติ ระบบการคิดดังกล่าว จึงเป็นต้นเหตุสำคัญที่จะนำไปสู่การทุจริต ดังนั้น แนวทางการแก้ปัญหาคอร์รัปชันอย่างยั่งยืนต้องเริ่มต้นแก้ไขที่ตัวบุคคล โดยการปรับเปลี่ยนระบบการคิดให้สามารถแยกแยะได้ว่า เรื่องใดเป็นผลประโยชน์ส่วนบุคคล และเรื่องใดเป็นผลประโยชน์ส่วนรวม

วัตถุประสงค์

๑. สร้างความตระหนักรู้ให้ทุกคนในหน่วยงาน
๒. ปูกลูกฝัง ปรับฐานความคิดในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๓. เกิดวัฒนธรรมทางความคิดในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน ๙ รูปแบบ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting Benefits)

ได้แก่ ทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อาจเปลี่ยนแปลงไป

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-Dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจใน เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ลาออกจากหน่วยงานของรัฐหรือเกษียณอายุราชการ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

รูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็น การแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ต้นสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษไปเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information)

สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ นำเอาทรัพย์สินของราชการ ซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้น ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barrelling)

การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)

อาจจะเรียกว่า “ระบบอุปถัมภ์พิเศษ” เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ ทำให้หน่วยงานของตน เข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องหรือพวกพ้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence)

เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด ๒ ส่วนงานราชการจะต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread Way Commission) เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ซึ่งจะต้องมีการวิเคราะห์ และบริหารจัดการความเสี่ยงตามประเด็นยุทธศาสตร์ให้ครบถ้วนทุกประเด็นของส่วนราชการ เพื่อจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ที่สำคัญต้องครอบคลุมความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ส่วนราชการต้องมีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมตาม

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread Way Commission) คือ

- การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
- การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification)
- การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)
- กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)
- ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)
- การติดตามผล และเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ จำนวน ๔ เหตุการณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ การจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีทะเบียนคุมวัสดุสำนักงานบางรายการไม่ตรงกับวัสดุคงเหลือ และการเอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ที่เป็นคู่สมรส ญาติ เพื่อน บุคคลที่รู้จักกับหน่วยงานตนเอง

๑.๒ การใช้ทรัพย์สินและเวลาราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว อาทิเช่น การนำรถยนต์ราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือการใช้เวลาราชการไปทำงานพิเศษ หรือนำงานพิเศษมาทำที่ทำงาน

๑.๓ การใช้อำนาจหน้าที่และดุลยพินิจที่อาจจะไม่ยุติธรรม เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ในการอนุมัติ อนุญาต เกี่ยวกับโรงงานและเหมืองแร่

๑.๔ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การรับผลประโยชน์จากการจ้างที่ปรึกษา การคัดเลือกผู้ประกอบการออกร้านจำหน่ายสินค้า หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ สอจ.กระบี่

๒. ประเมินความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ ตามตารางคะแนน โดยกำหนดระดับที่เหมาะสมกับประเด็น ความเสี่ยงนั้น ๆ ๕ ระดับ เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงและความสำคัญโดยพิจารณาจาก

๒.๑ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

๒.๒ ผลกระทบของความเสี่ยง หากเหตุการณ์นั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด

ตารางที่ ๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

ตารางที่ ๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบที่อาจจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

๓. การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ซึ่งจะบ่งบอกถึงระดับความสำคัญในการบริหาร ความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง

= โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ

(Likelihood x Impact)

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงทั้ง ๔ เหตุการณ์ ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ดังนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด ความเสียหาย	ความรุนแรง ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง
๑.๑ การจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีทะเบียนคุมวัสดุสำนักงานบางรายการไม่ตรงกับวัสดุคงเหลือ และการเอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ที่เป็นคู่สมรส ญาติ เพื่อน บุคคลที่รู้จัก กับหน่วยงานตนเอง	๕	๕	๒๕ สูงมาก
๑.๒ การใช้ทรัพย์สินและเวลาราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว อาทิเช่น การนำรถยนต์ราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือการใช้เวลาราชการไปทำงานพิเศษ หรือนำงานพิเศษมาทำที่ทำงาน	๓	๔	๑๒ สูง
๑.๓ การใช้อำนาจหน้าที่และดุลยพินิจที่อาจจะไม่ยุติธรรม เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ในการอนุมัติอนุญาต เกี่ยวกับโรงงานและเหมืองแร่	๔	๕	๒๐ สูงมาก
๑.๔ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การรับผลประโยชน์จากการจ้างที่ปรึกษา การคัดเลือกผู้ประกอบการออกธำนาจจำหน่ายสินค้า หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ สอจ.กระบี่	๓	๕	๑๕ สูงมาก

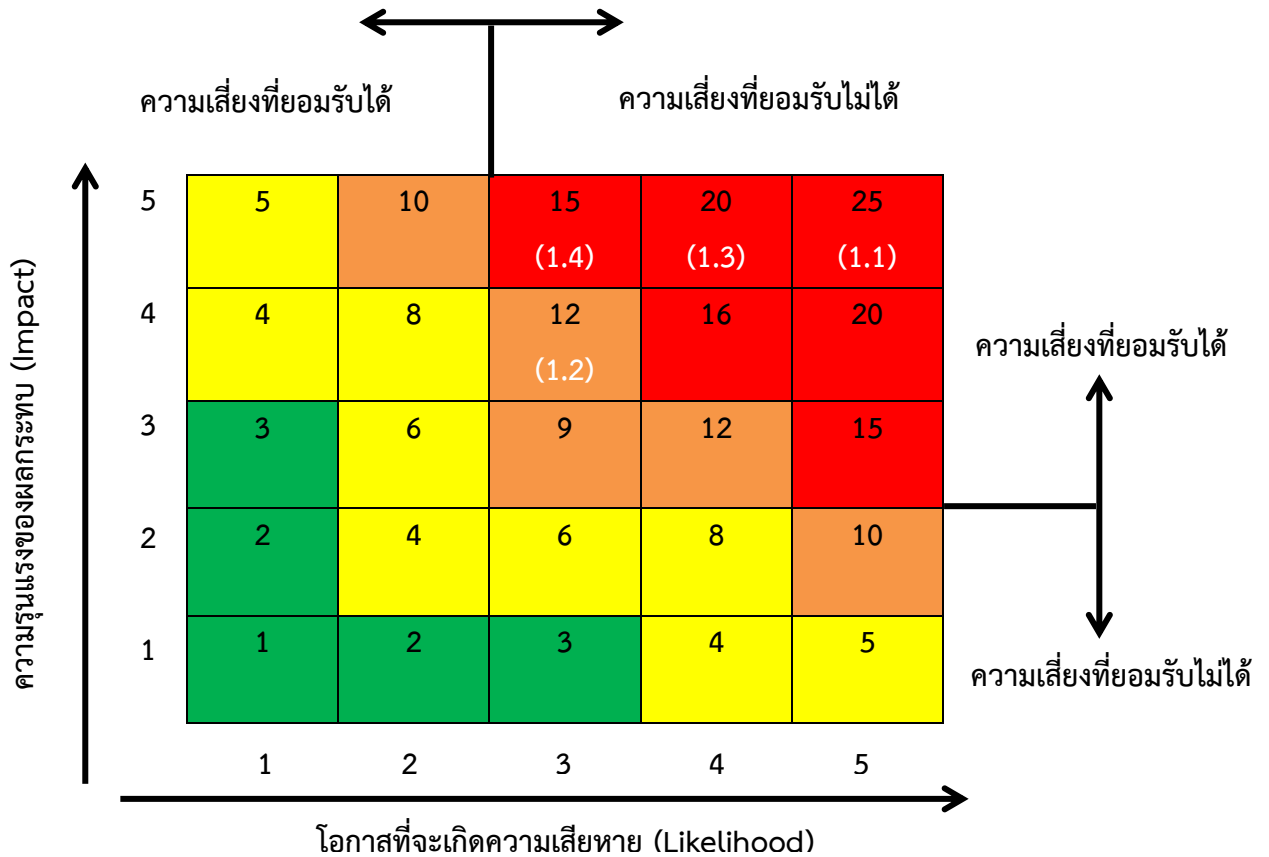
ตารางที่ ๔ แสดงระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับของความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

ตารางที่ ๕ การแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ในการแบ่ง

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

นำความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

๔. นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ได้มาจัดทำตารางสรุปการประเมิน ความเสี่ยง และ จัดกลุ่มของความเสี่ยงเข้ากับรูปแบบของความเสี่ยงทั้ง ๙ รูปแบบ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ตารางที่ ๒ สรุปผลการประเมินความเสี่ยง

ลำดับ	สี	ความเสี่ยง	ระดับของ ความเสี่ยง	รูปแบบ
๑		การจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีทะเบียนคุม วัสดุสำนักงานบางรายการไม่ตรงกับ วัสดุคงเหลือ และการเอื้อประโยชน์ หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่าง ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ที่เป็นคู่สมรส ญาติ เพื่อน บุคคลที่รู้จัก กับ หน่วยงานตนเอง	๒๕ (สูงมาก)	รูปแบบที่ ๘

ลำดับ	สี	ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	รูปแบบ
๒		การใช้ทรัพย์สินและเวลาราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว อาทิเช่น การนำรถยนต์ราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือการใช้เวลาราชการไปทำงานพิเศษหรือนำงานพิเศษมาทำที่ทำงาน	๑๒ (สูง)	รูปแบบที่ ๖
๓		การใช้อำนาจหน้าที่และดุลยพินิจที่อาจจะไม่ยุติธรรม เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ในการอนุมัติ อนุญาตเกี่ยวกับโรงงานและเหมืองแร่	๒๐ (สูงมาก)	รูปแบบที่ ๑
๔		การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดกรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การรับผลประโยชน์จากการจ้างที่ปรึกษา การคัดเลือกผู้ประกอบการออกธำนาจจำหน่ายสินค้า หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับอำนาจหน้าที่ของ สอจ.กระบี่	๑๕ (สูงมาก)	รูปแบบที่ ๑

**การกำหนดมาตรการ เพื่อป้องกัน หรือควบคุมความเสี่ยง หรือลดความเสี่ยง
อันอาจเกิดจากการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ในหน่วยงาน**

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ในฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ ได้เล็งเห็นและให้ความสำคัญเรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยที่ผ่านมาได้มีการขับเคลื่อนและผลักดันให้มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดมาตรการและแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ได้จัดทำการประกาศเจตจำนงสุจริต โดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กรได้นำข้าราชการและเจ้าหน้าที่กล่าวประกาศเจตจำนงสุจริต และยึดถือปฏิบัติตามประกาศเจตจำนงสุจริตอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานรับทราบเจตจำนงดังกล่าวเป็นการป้องกันความเสี่ยงอันอาจเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ได้ดำเนินการจัดทำประกาศ เรื่อง มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรของสำนักงานฯ ตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมธรรมาภิบาล และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นหลักสำคัญ และเพื่อให้บุคลากรยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อป้องกันความเสี่ยงการเกิดการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ได้ดำเนินการจัดทำประกาศ เรื่อง มาตรการในการป้องกันการรับสินบนของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ เพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ให้ส่วนราชการมีคุณธรรม ธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และปลอดจากการทุจริตประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ได้ประกาศนโยบายการให้และรับของขวัญเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมและประชาชนเป็นสำคัญ

- เสริมสร้างความรู้เรื่องการชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ (KM) ภายในหน่วยงานในการประชุมประจำเดือนของสำนักงานฯ

นอกจากนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ กำหนดให้มีมาตรการและแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

๑) มาตรการป้องกันกรณีการจัดซื้อจัดจ้าง

๑.๑ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเคร่งครัด

๑.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินการที่ถูกต้อง และเป็นมาตรฐานความเข้าใจตรงกันเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือการจัดเป็นหลักสูตรการอบรมให้ความรู้การบรรจุเป็นหัวข้อการอบรมในหลักสูตรต่างๆเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ในองค์กร

๑.๓ ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างให้กับหน่วยงาน

๑.๔ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรกำชับให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด

๒) มาตรการป้องกันกรณีการใช้ทรัพย์สินและเวลาราชการ

๒.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำระเบียบหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติคู่มือเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน ฯ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินการที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานความเข้าใจตรงกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจสร้างความตระหนักรู้เพื่อปรับทัศนคติปรับเปลี่ยนแนวคิดสร้างฐานคิดในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมให้แก่เจ้าหน้าที่ครอบคลุมทุกระดับ

๒.๓ ผู้บริหารผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการใช้ทรัพย์สินฯให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อราชการรวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและสอดส่องดูแลมิให้เกิดกรณีดังกล่าวทั้งนี้หากพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชามีการกระทำกรณีนี้จะต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

๓) มาตรการป้องกันกรณีการใช้อำนาจเจ้าหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติกรณีที่เป็นประเด็นความเสี่ยงขององค์กรเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินการที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานความเข้าใจตรงกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๒ ต้องปลูกฝังค่านิยมสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงพฤติกรรมปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๓.๓ สร้างความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณชนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายภาคส่วนอื่นๆให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบกรณีมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมมีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบขาดความเป็นธรรมอันอาจทำให้เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๓.๔ หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านการตรวจสอบด้านวินัยด้านบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีการดำเนินการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่กรณีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือพฤติกรรมปฏิบัติงานโดยมิชอบใดๆต้องมีการดำเนินการตรวจสอบด้วยความรวดเร็วเป็นธรรมและรายงานผลต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาสั่งการ

๓.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำคู่มือและเผยแพร่ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินของทางราชการในกรณีต่างๆให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึงและยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินการที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานความเข้าใจตรงกันเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือการจัดเป็นหลักสูตรการอบรมให้ความรู้การบรรจุเป็นหัวข้อการอบรมในหลักสูตรต่างๆโดยเฉพาะหลักสูตรข้าราชการบรรจุใหม่

๓.๖ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินของทางราชการโดยเคร่งครัด

๓.๗ การเบิกจ่ายเงินของทางราชการในกรณีใดๆรวมทั้งการใช้ดุลยพินิจในการอนุญาตอนุมัติผู้มิอำนาจหรือผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาโดยให้ความสำคัญในเรื่องความเหมาะสมความคุ้มค่าตามความจำเป็นของภารกิจโดยให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อราชการและประชาชน

๓.๘ การใช้ดุลยพินิจเพื่อสั่งการหรือมอบหมายงานผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องให้ความสำคัญในหลักบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน

๔) มาตรการป้องกันกรณีการมีพฤติกรรมปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๑ ต้องมีการปลูกฝังค่านิยมสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมรวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจความตระหนักรู้ถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติงาน

๔.๒ ผู้บังคับบัญชาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เจ้าหน้าที่ทุกระดับต้องยึดมั่นใน จริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ผลประโยชน์ทับซ้อน CONFLICT OF INTEREST

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมนั้นมีกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และอยู่ในกฎหมายหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประมวลกฎหมาย หรือแม้แต่ในระเบียบ ข้อบังคับ ประมวลจริยธรรม ฯลฯ ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยสรุป ดังนี้

ตารางที่ ๗ สรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและ ผลประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับ	กฎหมาย	เจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกบังคับใช้	บทกำหนดโทษ
๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐			
	มาตรา ๑๘๔	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา - คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา - บุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา - บุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา - รัฐมนตรี	- สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๗) - สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๑ (๗) - ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๑๗๐ (๕)
	มาตรา ๑๘๕	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา	
	มาตรา ๑๘๖	- รัฐมนตรี	
	มาตรา ๑๘๗	- รัฐมนตรี - คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี - บุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับการถือหุ้นของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๘๗	
๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑			
	มาตรา ๑๒๖	- กรรมการ ป.ป.ช. - ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ - เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด - คู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ (ให้	ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ - ต้องรับโทษทางอาญาจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ ตาม

ลำดับ	กฎหมาย	เจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกบังคับใช้	บทกำหนดโทษ
		หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามีภริยา โดยมีได้จดทะเบียนสมรส)	มาตรา ๑๖๘ ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๗
	มาตรา ๑๒๗	- กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ - ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด	- ต้องรับโทษทางอาญา จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ ตามมาตรา ๑๗๐
	มาตรา ๑๒๘	- เจ้าพนักงานของรัฐ	ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ - ต้องรับโทษทางอาญา จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ ตามมาตรา ๑๖๙ และความผิดในหมวด ๖ นี้ - ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๑๒๙
๓ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙			
	มาตรา ๑๓	“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมาย ให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐ ในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม	ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อน และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไป ชั้นหนึ่งทราบ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งต่อไป ตามมาตรา ๑๔
๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔			
	ข้อ ๖	“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของรัฐทุกระดับทั้งในราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ	เป็นความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบ

ลำดับ	กฎหมาย	เจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกบังคับใช้	บทกำหนดโทษ
		“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ	สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี และในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการกระทำนั้นอาจมีเหตุเกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมีความผิดทางอาญาหรืออาจเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอื่นให้ผู้บังคับบัญชา แจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ ในเรื่องนั้นเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย ตามข้อ ๗
๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔			
	ข้อ ๕, ข้อ ๖, ข้อ ๗ และข้อ ๘	“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ “ผู้บังคับบัญชา” ให้ความหมายรวมถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงานที่แบ่งเป็นการภายในของหน่วยงานของรัฐ และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าและได้รับมอบหมายให้มีอำนาจบังคับบัญชา หรือกำกับดูแลด้วย “บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส บุตร บิดามารดา พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน	เป็นความผิดวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

ลำดับ	กฎหมาย	เจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกบังคับใช้	บทกำหนดโทษ
			ตามข้อ ๑๐ (๒)
๖ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน			
	หมวด ๒ จริยธรรม ข้าราชการพล เรือน ข้อ ๕, ข้อ ๖ และ ข้อ ๘	“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัด ราชการพลเรือน	เป็นความผิดวินัยตาม กฎหมายว่าด้วย พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือ ระเบียบ กระทรวงการคลังว่า ด้วยลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี ตามข้อ ๑๘

กรณีตัวอย่าง

กรณี : การใช้รถหลวง

ข้าราชการหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งได้นำรถยนต์ส่วนบุคคลซึ่งเป็นรถยนต์ที่มีไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของหน่วยงานไปใช้ในลักษณะรถประจำตำแหน่งโดยข้าราชการดังกล่าวจะโทรศัพท์สั่งการพนักงานขับรถโดยตรงและให้พนักงานขับรถเป็นผู้เก็บกุญแจไว้และยังให้พนักงานขับรถนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปรับ-ส่งตนเองระหว่างบ้านพักกับหน่วยงานในช่วงเช้าและเย็นโดยไม่มี การจัดทำเอกสารควบคุมการใช้รถตามระเบียบทางราชการทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าใช้รถเพื่องานราชการหรือไม่หรือเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานในแต่ละวันได้นำรถมาเก็บรักษาที่โรงเก็บภายในหน่วยงานหรือไม่

กรณีนี้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินชี้มูลว่า: เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ การกระทำทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคลแต่กลับนำรถยนต์ไปใช้ในลักษณะที่เป็นรถประจำส่วนตัว

“การใช้รถยนต์ไป-กลับที่พักเป็นประจำส่วนตัวแม้จะมีระยะทางสั้นๆหรือใช้รถยนต์ไปในสถานที่อื่นเช่นไปรับประทานอาหารกลางวันหรือไปทำธุระส่วนตัวถือว่าเป็นการใช้รถยนต์โดยไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการและเป็นการกระทำการทุจริตซึ่งต้องถูกดำเนินคดีทางอาญาและทางวินัยนอกจากคนใช้รถยนต์จะมีความผิดแล้วเจ้าหน้าที่พัสดุเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและผู้อนุมัติเบิก-จ่ายค่าน้ำมันก็จะถูกดำเนินการทางวินัยด้วยรวมทั้งเรียกเงินค่าน้ำมันทั้งหมดคืนราชการ”

กรณี : ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ในสำนักงาน

- การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัวนำรถราชการไปใช้ในธุระส่วนตัว เป็นต้น
- การรับของขวัญ-ของฝากจากผู้ประกอบการที่มีมูลค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท
- การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย
- การที่มีหน้าที่ดูแลหรือจัดการกิจการหรือโครงการใด แล้วเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรืออื่น
- การขอรับงบประมาณสนับสนุน/เรียกรายเงินเพื่อการกุศลจากผู้ประกอบการ
- การรับตำแหน่งที่ปรึกษาให้กับผู้ประกอบการภายหลังเกษียณอายุราชการยังไม่ถึง ๒ ปี
- การนำรถยนต์ของตนมาล้างโดยใช้น้ำของสำนักงาน
- การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์เช่นรับจ้างเขียนแบบรับพิมพ์คำขออนุญาตฯ
- การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทของตนหรือครอบครัวได้งานรับเหมาของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้ออุปกรณ์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง

กรณี : ใช้งบบริษัทฯ ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน

นายแพทย์จากโรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่งจะเดินทางไปประชุมสัมมนาต่างจังหวัดโดยได้รับการสนับสนุนจากบริษัทฯ ซึ่งนายแพทย์ดังกล่าวแจ้งว่าบริษัทฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับตนภายในหน่วยงานจะ

สัมพันธ์กับตนเฉพาะที่คลินิกเท่านั้นโดยที่ผู้บังคับบัญชาไม่พิจารณาอนุญาตให้ไปประชุมจึงขอใช้วันลาพักผ่อนเพื่อไปประชุม

กรณีนี้ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา พ.ศ.๒๕๔๓ ซึ่งออกตามความมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“เรื่องนี้อาจมีการกระทำกันด้วยรู้เท่าไม่ถึงการณ์โดยคิดว่าใช้วันพักร้อนซึ่งถือเป็นเรื่องส่วนตัวและบริษัทมีความสัมพันธ์กับตนเฉพาะที่คลินิกเท่านั้นการกระทำดังกล่าวจำเป็นที่นายแพทย์จะต้องขออนุมัติจากผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรต้องระบุด้วยว่าได้รับการสนับสนุนจากบริษัทยาไปประชุมสัมมนาอบรมดูงานหรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศหากแม้ผู้บังคับบัญชาจะไม่อนุญาตแม้จะใช้วันลาพักผ่อนก็ตาม”

กรณี : ประมูลที่ดินรัชดา

ภรรยาอดีตนายกประมูลซื้อที่ดินย่านรัชดาภิเษกจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยอดีตนายกซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในฐานะเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลกิจการกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยาประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อ-ขายที่ดินส่งผลให้เป็นผู้สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดินดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายมิโทษตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

กรณี : นารถหลวงไปใช้ในงานแต่งลูกสาว

อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์แห่งหนึ่งสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปช่วยจัดเตรียมงานแต่งงานบุตรสาวของตนโดยนารถยนต์ส่วนบุคคลแก้อีกห้องวีดีโอโทรทัศน์ขาตั้งกล้องมอนิเตอร์และกระถางต้นไม้ซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการที่สังกัดอยู่การกระทำดังกล่าวเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗

กรณี : คดีเบิกค่าน้ำมันเติมรถตัวเอง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีมติชี้มูลความผิดอดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา กรณีเบิกค่าเบี่ยงลิ้งค่าที่פקในการเดินทางไปราชการอันเป็นเท็จ และเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการเติมใส่รถยนต์ส่วนตัว โดยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา มีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีมูลความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑), (๔) ล่าสุด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัย และได้ส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงไปยังอัยการสูงสุด (อสส.) เพื่อดำเนินคดีอาญาแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ ก.ค. ๖๑ ที่ผ่านมา ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๑ ได้มีคำพิพากษาคดีนี้แล้ว เห็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ เรียงกระทงลงโทษ ตามมาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๕ ปี จำนวน ๑๙ กระทง รวมจำคุก ๙๕ ปี แต่ตามมาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำคุก ได้ไม่เกิน ๕๐ ปี จึงให้ลงโทษจำคุก จำเลยทั้งสิ้น ๕๐ ปี เบื้องต้น คณะกรรมการ มติเมื่อวันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๖๑ ให้มีหนังสือแจ้งให้อัยการสูงสุด ดำเนินการอุทธรณ์คำพิพากษาของ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๑

ช่องทางการแจ้งเบาะแสของหน่วยงาน

หากพบเห็นการทุจริตและความไม่โปร่งใส ของเจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่

แจ้งเบาะแสร้องเรียนได้ที่
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่

[www..industry.go.th/krabi](http://www.industry.go.th/krabi)

หรือแจ้ง

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงอุตสาหกรรม โทร 02-2029089

โทรสาร 02-2023685

E-mail : acc.op82@gmail.com

ทั้งนี้สามารถร้องเรียน
ด้วยตนเองได้ที่
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่

บริเวณศูนย์ราชการจังหวัดกระบี่
196 หมู่ที่ 7 ถนนท่าเรือ ตำบลไสไทย

อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000

โทร 075-612998 ต่อ 11

โทรสาร 075-620060

ธรรมาภิบาลเข้มแข็ง
ทุจริตภาคีรัฐลดลง

E-mail: moi_krabi@industry.go.th

บรรณานุกรม

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑, สารบัญญัเกี่ยวกับกฎหมายป.ป.ช. มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ และมาตรา ๑๒๘
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒ ๕ ๔ ๔ (ออนไลน์) : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th /DATA/PDF/๒๕๕๘/E/๑๘๘/๕๒.PDF>
๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ (ออนไลน์) : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/๒๕๔๔/E/๑๐๔/๖.PDF>
๔. สำนักงานสภาพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนกรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
๕. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (๒๕๕๙), คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน. กรุงเทพมหานคร
๖. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. คู่มือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, ๒๕๖๐
๗. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. คู่มือป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) สำหรับข้าราชการและลูกจ้าง : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, ๒๕๖๐
๘. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ออนไลน์) : <https://www.nacc.go.th>
๙. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม,คู่มือป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม, ๒๕๖๓